

Elektronikai alkatrészek felhasználási tapasztalatai szeminárium

(1983. X. 3—5. Debrecen)

Az alkatrész-konferenciák, -ankétok, -szimpóziumok, -szemináriumok 29 éves sorozatában az ez évi szeminárium, „Elektronikai alkatrészek felhasználási tapasztalatai” címmel 1983. október 3—5. között Debrecenben került megrendezésre.

Az évenként megrendezésre kerülő alkalmak szervezéséről általában kitűnik, hogy egy-egy szeminárium nem tud az elektronikai ipar problémáinak összességével foglalkozni. Törekedni kell azonban a következtetések megtételénél, hogy kellő hangsúlyt kapjanak az éppen megtartott rendezvényen csak érintett, de egyébként megoldásra váró feladatok teljesebb körének kérdései. Így történt ez a most megtartott szemináriumon is! Ezért kellett külön kiemelni, hogy az Elektronikai Alkatrészek és Részegységek Központi Fejlesztési Programja (EKFP) a teljes alkatrészválaszték fejlesztésére határoz meg feladatokat. Most is a plenáris programban elhangzott előadások jól kapcsolódtak ugyan a szeminárium címében megadott témakörhöz, ezek mellett azonban egyes — egyébként lényeges — kérdések most mégsem kerültek részleteiben ismertetésre és megtárgyalásra. Így például az alapanyagok, az elektromechanikus alkatrészek területéről hiányoztak a beszámolók.

A szeminárium résztvevői — a plenáris előadásokban, valamint a 18 vállalat és intézet szakértői részéről a szekciók keretében tartott beszámolókból — megállapíthatták, hogy mind a mikroelektronikai, mind a nem mikroelektronikai alkatrészek fejlesztési feladatainak megoldásában

értünk el lényeges eredményeket, azonban az alkatrészek nem elhanyagolható területéről az ellátási gondok igen súlyosak. Természetesen ez addig nem érződött ennyire súlyosnak, amíg elektronikai berendezésgyártásunk alapanyag- és alkatrészellátásának tőkés deviza fedezetét a népgazdaság minden további nélkül biztosítani tudta.

Az alkatrész-szemináriumnak az elektronikai alkatrészipar eredményein és gondjain túlmenően — összhangban az 1974. évi pécsi konferencián elhangzottak alapján, 1975 júniusában a párt- és állami vezetés részére készített „A magyar elektronikai ipar fejlődési problémái”-ról írt tanulmányával — az egész elektronikai ipar helyzetéről is tájékoztatást kellett kapni. Erről *Köteles Zoltán* miniszterhelyettes elvtárs előadása adott áttekintést, kihangsúlyozva, hogy a jelenlegi feltételek között is meg kell találnunk a kiutat, hogy berendezésgyártásunk tradíciójának és korábban elért színvonalának megfelelően pozícióit megtarthassa. Ugyanakkor fontos szempontként említette a berendezés- és alkatrészgyártók szoros együttműködését. Ugyanis szükséges, hogy a berendezésgyártók tudjanak élni az alkatrészipar nyújtotta új lehetőségekkel, mivel a fejlődés meghatározójának a felhasználói igényeket kell tekinteni.

Ki kell emelni még két fontos témakört érintő, általános érdeklődésre számot tartó plenáris előadást. *Dr. Sándory Mihály* a mikroelektronika kormánybiztosa „*A mikroelektronikai alkatrészellátás helyzete és a vonatkozó kormányprogram alakulása*” címmel tartott előadásában összehasonlította a mikroelekt-

ronikai alkatrészipar fejlődését azokkal a szupozíciókkal, amelyeket 1981-ben felvázoltak, és amelyek alapján az EKFP mikroelektronikai ágát megtervezték, valamint részletesen ismertette, hogy a kormányprogram ezen részének végrehajtásában a mai napig meddig jutottak és mi várható a jövőben. *Iklódy Gábor*, az EMO vezérigazgatója „Az elektronikai alkatrészellátás helyzete, különös tekintettel az ipar és kereskedelem kapcsolatára” című előadásában nemcsak a mai helyzettel foglalkozott, hanem áttekintést adott általánosabb értelemben is az ellátás gondjairól, továbbá az ellátás szervezéséről, a bonyolítás és gazdálkodásunk módjáról.

A korábbi gyakorlatnak megfelelően a szeminárium most is határozatot fogadott el. A szeminárium résztvevőinek felelősségérzetét az elektronikai ipar jelene és jövője miatt nagyon jól tükrözte az az „1974. évi pécsi ankét óta állandóan ismétlődő, kiáltóan figyelmeztető” aktivitás, amely a „Határozat” élesebb és határozottabb szövegezése érdekében nyilvánult meg.

A szeminárium résztvevői az alábbi határozatot fogadták el:

1. Az Elektronikai Alkatrészek és Részegységek Központi Fejlesztési Programja (EKFP) mikroelektronikai és nem mikroelektronikai alkatrészek fejlesztésére vonatkozóan határoz meg feladatokat.
2. A mikroelektronikai területen — a plenáris előadáson elhangzott értékelés szerint — eredményes előrehaladás történt a tervezett feladatok teljesítésében. A MOS technológia telepítése, a tervezés és maszkgyártás fejlesztése a tervezettnél megfelelően halad. A kutatás-fejlesztés, a bipoláris technológia területén előirányzott feladatok megoldása a külső nehézségek (beruházási keretek és szállítókészség hiánya ...) miatt nem halad a tervezett szerint. Szorgalmazni kell a mielőbbi megvalósulást az összes lehetséges megoldás figyelembevételével, ugyanis a késésnek kedvezőtlen kihatásai már ma is érződnek.
3. A nem mikroelektronikai alkatrészek területén sikerült ugyan megvalósítani a fólia-, réteg-, elektrolit-kondenzátorok, stronciumferritek, fémréteg-ellenállások fejlesztési feladatait, de domináns tőkés import alkatrészek hazai fejlesztésének munkálatait nem lehetett beindítani (elektromechánikus alkatrészek, kerámia alkatrészek és formatestek). Biztató előrelépés történt a hibrid integrált áramkörgyártás megvalósítása érdekében, de itt is szükséges a végrehajtás meggyorsítása a felhasználói igények mielőbbi kielégítése érdekében.

4. A szeminárium szükségesnek tartja felhívni az illetékesek figyelmét, hogy

- az EKFP-ben szerepeltetett összes alkatrész egyidejű fejlesztéséről gondoskodni kell,
- mivel a népgazdaság elektronizálása szempontjából fontos követelmény az elektronikai ipar legfontosabb szakterületeinek komplex fejlesztése, ezért gondoskodni kell az EKFP-ben rögzített feladatok mellett a berendezésgyártó ipar egyidejű fejlesztéséről is.

5. Az egyre nehezebb gazdálkodási (gazdasági és egyéb) feltételek mielőbb szükségessé teszik a berendezésgyártók alapanyag- és alkatrészigényeinek minél nagyobb mértékű hazai és szocialista típusokkal való kielégítését. Ehhez az EKFP szerint biztosított hazai alkatrészfejlesztésnek kell megteremteni a kedvező feltételeket, a szükséges cserealapot.

Mindezek mellett a népgazdasági szinten szűkösen rendelkezésre álló konvertibilis deviza-keretből kiemelten kell preferálni mind az elektronikai alkatrész-, mind a berendezésgyártás korszerűsítését, termékszerkezet-váltását.

6. A szeminárium megállapította, hogy mind a plenáris, mind a részletes szakmai előadások és ez utóbbiakat követő viták tárgyilagosan foglalkoztak az elektronikai alkatrészek területén elért újabb eredmények ismertetésével, valamint a felhasználók és gyártók kapcsolatának fejlesztésére vonatkozó kérdésekkel.

A szeminárium a szakma képviselőinek széles körű személyes eszmecserékre biztosított lehetőséget a felhasználói tapasztalatokról, az alkatrészigényekről, valamint az alkalmazástechnikai problémákról.

7. A szeminárium a továbbiakban is szükségesnek tartja

- évenként megrendezni az elektronikai alkatrészekkel foglalkozó hagyományos szakmai és társadalmi fórumot,
- fokozni a plenáris vitában a szeminárium résztvevőinek aktivizálását, problémaérzékenységét, az egyre nehezebb körülmények között végrehajtandó feladatok megoldása érdekében.

A szeminárium fontosnak tartja, hogy a szakma képviselői az alkatrészipar fejlődésével kapcsolatban — a hivatali kötöttségektől bizonyos mértékig függetlenül — információt cseréljenek és véleményüket kifejtsek.

Bráda Ferenc